

Drukster-Uitgeefster
Sam: Maatschappij HET LICHT
bestuurder:
P. DE VISCH, Ledeborg-Gent
... REDACTIE ...
ADMINISTRATIE
HOOGPOORT, 29, GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTSPRIJS
BELGIE

Drie maanden. fr. 3.25
Zes maanden. fr. 6.50
Een jaar. fr. 12.50

Men abonneert zich op alle postbureaus

DEN VREEMDE

Drie maanden (dagelijks verzonden). fr. 0.75

Bekendmaking

Op Bevel van Z. Ex. den Heer Etappen-Inspecteur maak ik bekend dat :

« Het gedrag van verscheidene fabrieken, welke uit voorgewend Patriotisme en onder beroep op de overeenkomst van den Laag werken geweigerd hebben, welke voor het Duitse leger bestemd zijn, bewijst, dat in de bevolking pogingen bestaan, met het doel aan de Duitse administratie van het leger moeilijkheden te bereiden.

Ik maak U bekend, dat zulke pogingen de goede verstandhouding tusschen de Duit-

sche Overheid en de Bevolking verstoren en dat ik zulks met alle middelen welke mij ter beschikking zijn, zal onderdrukken.

Ik maak de Gemeentebesturen verantwoordelijk, dat zich zulke pogingen niet verder uitbreiden en dat de bevolking, zich zelve ten laste moet leggen, als de tot nu toe bestaande vrijheid door eigen schuld der bevolking zal noodzakelijk verkort en beperkt worden. »

(get.) Graf von Westarp,
Luitenant-Generaal,

Gent, den 10 Juni 1915.

DE ETAPPENKOMMANDANT.

ONS ZONDAGSBLAD

Inhoud van 't nummer van Zondag e. k. :

Onweerswolken, door Jozef De Graeve.

In al deze dagen..., vers van R. M. Minne.

Iets naar aanleiding van onze kunstels in Bohemen (vervolg), door Arie vanden Heuvel.

Een leugen (slot), door Mark Twain.

Het geld, Vlaamsche perel, van Julius Vuylsteke.

In 't Wonderjaar (vervolg), door Hendrik Conscience.

Prijs : 5 centimen. Bij al onze verkoopers te bekomen.

De werken aan de Darsen

Gezien er ons weer brieven met klachten toegezonden werden over het werk aan de darsen, zijn wij op inlichtingen uitgegaan, die wij onze lezers mededeelen, instaande voor de echtheid onzer gegevens :

NOTA OVER DEN TOESTAND DER DARSENWERKEN

Sinds het hernemen der werken aan de darsen, op 17^e en 25^e Mei, is er in het algemeen veel verbetering in den arbeid en in de houding der werklieden.

Bijzonderlijk is, bij de groote meerderheid, eene goede verandering in de gezindheid vast te stellen. Die « slechte geest » van vroeger heerscht niet meer.

Met veel genoegen deed de darsecommissie die bestatiging, en hoopte zelfs, na kennis genomen te hebben van de produktie der twee eerste weken, eenen voldoende uitslag te bekomen zonder tot straffen gedwongen te zijn.

Nochtans, na Pinksteren, werd, voor de week gerekend van zaterdag 29 Mei tot vrijdag 4 Juni, de minimumtaak niet bereikt door 13 ploegen (ondanks herhaalde waarschuwingen van den toezichtsdienst).

Aangezien het tekort van die ploegen onder de 10 kruiwagens was, besloot de darsecommissie in zitting van 7 Juni, niemand met werkverlet te straffen op voorwaarde dat het kleine tekort de daarop volgende week zou ingehaald worden.

Zoo hebben veertien dezer ploegen in de week van 5 tot 11 Juni dit tekort ingewonnen, en van de vier andere ploegen zijn er maar twee die, met het werk der nieuwe week, dit tekort op meer dan 40 kruiwagens hebben laten komen ; die zullen nu met één dag werkverlet gestraft worden.

Het volgende besluit is, inderdaad, door de darsecommissie in zitting van 14 dezer, genomen geworden :

De (13) ploegen welke een tekort van meer dan 40 kruiwagens hebben, zullen met één dag werkverlet gestraft worden.

De (17) andere ploegen moeten hun kleiner tekort in den loop dezer week zien te winnen.

De darsecommissie heeft zodoende willen in zekere mate rekenschap houden van de hevige warmte der laatste dagen, welke den arbeid lastiger heeft gemaakt. Maar zij heeft bijzonderlijk getroffen geweest door het feit dat al de ploegen (buiten één) gevormd met mannen van meer dan 50 jaren het geëischte getal kruiwagens gestort hebben.

Om den goeden wil van deze te beloonen, heeft de commissie besloten deze oudere werklieden aan de middendarsen te laten werken, waar het verwerken van den grond wat minder lastig is.

De volgende berichten werden ook aan de twee darsen uitgehangen, den zelfden dag, zijnde 7 Juni 1915 :

BERICHT 7 Juni 1915.

aan de werklieden der Darsen

Op de Zuiddars hebben, voor de week

van zaterdag 29 Mei tot vrijdag 4 Juni, 18 ploegen de minimumtaak niet bereikt :

(van de brigade van 7 tot 11 uren)

Ploeg n° 58 heeft te kort : 2 kruiwagens.

(van de brigade van 11 1/2 tot 3 1/2 u.)

Ploeg n° 2 heeft te kort : 9 kruiwagens.

Ploeg n° 5 heeft te kort : 5 kruiwagens.

(van de brigade van 4 tot 8 uren)

Ploeg n° 1 heeft te kort : 7 kruiwagens.

Ploeg n° 74 heeft te kort : 2 kruiwagens.

Aangezien, sinds de nieuwe regeling, het eerste maal is dat straffen zouden moeten toegepast worden voor onvoldoende werk, willen wij, voor ditmaal, de bedoelde ploegen het klein tekort gedurende deze week laten inhalen.

Wij hopen dat zij dit zullen doen, en dat de andere ploegen voorts de minimumproduktie zullen leveren, opdat wij niet verplicht zouden zijn straffen aan het College voor te stellen.

De Commissie der Darsenwerken.

BERICHT

7 Juni 1915.

Er wordt bestatigd dat een aantal werklieden hunnen ploeg verlaten en zich verzamelen vóór het eindsignaal der werken.

Die handelwijze is kinderachtig en tegenstrijdig met het werkreglement. Er is te vreezen dat zij zou leiden tot den treurigen toestand van vroeger, welke erge maatregelen noodzaakt hebben. Om dit uiterste te voorkomen wordt nogmaals de aandacht geroepen op het volgende :

De arbeid moet tot het einde voortgezet worden. De toezichters en markeerdarsen moeten deze opnemen welke het werk in hunnen ploeg verlaten vóór het signaal is gegeven.

De werklieden zullen voor dit feit gestraft worden.

Straffen zullen ook toegepast worden aan de toezichters die hunnen dienst niet zouden doen zoals hij hun is opgelegd door het bestuur der werken.

De Commissie der Darsenwerken.

Wij bezitten de cijfers die al deze inlichtingen staven en als wij door tegenspraak ertoe verplicht worden, zullen wij ze geven.

Maar iedereen, die ter goeder trouw is, zal met ons bekennen, dat de stad haren plicht doet en handelt met eene zachtheid en eene bedaardheid, die men nooit bij eenen patroon aangetroffen heeft, spijtig genoeg.

Men mag gerust uit die mededeelingen besluiten : de stad straft diegenen die onwillig blijven trots alle vriendelijke vermaningen, maar de gewilligen worden dan ook beloond.

En het doet ons een onzeggelijk genoegen, dat het juist de categorie der bejaarde darsenwerkers, boven de 50 jaren is, die het voorbeeld geeft aan de jongeren om de geëischte voortbrengst te leveren.

Dat toont niet alleen dat het opgelegd werk doenlijk is, maar dat de oudere werklieden meer redeneeren dan de jon-

geren en dus beter den toestand inzien. Ons genoegen wordt nochtans vergald als wij zien, dat het juist de jongeren zijn, die aan hunnen plicht te kort blijven.

Bedenkt gij dan niet, dat gij door een openbaar werk te bemoeilijken gij de toekomst van gansch onze klasse in gevaar brengt?

De werkende klasse zou bepekt en bespot zijn geworden door al hare tegenstrevers, ware de stad niet krachtadig en bedaard opgetreden om den warboel en den onwil aan de darsen te doen eindigen, iets waarin wij haar met al onze krachten hebben gesteund.

En wij hebben gelijk gehad. Er heerschte anarchie aan de darsen, een principiel of liever een gemis aan principieel, dat niets sticht maar alles vaneen tracht te rukken.

Wij hebben dat niet geduld en gezegd : Er moet en er zal regeling en tucht zijn, omdat wij uitgaan van het standpunt : De werkende klasse moet bekwaam worden om haar eigen voortbrengst te besturen.

En het pijnlijke is geweest, dat men de stad verplicht heeft tot meer toezicht en zelfs tot straffen, wat te vermijden was met een beetje gezond verstand en goeden wil vanwege de werklieden.

Het is nu aan het beteren. Jongeren, helpt als 't u blijft mede om tot de volledige orde en beterschap te komen, en gij zult een goed en deugdelijk werk doen.

Wij vernemen nu, dat de gestrafte ploegen, die meer dan 40, zelfs tot 90 kruiwagens te kort hadden, gevraagd hebben om die schuld te mogen afkorten.

De stad heeft zulks toegestaan en aldus is alles in vrede gearrangeerd en wij wenschen aan die ploegen rechtzinnig proficiat, hen zeggende : Mannen voort op dien weg en alles zal opperbest gaan.

F. H.

TUINBOUW

(Zie Vooruit van 22 Mei, 6, 8, 10, 12 en 17 Juni.)

KULTUUR DER ZOMER- NAJAARS- EN WINTER-KROPSALAAD

Men verdeelt de latuw in drie soorten :

1) Om klein te snijden. (Wij zullen er later over uitwijden.)

2) Kropsalaad : a) Lente of vroege.

b) Zomer-variëteiten, waarvan de voornaamste zijn :

De dikke blonde (schiets traag op). Aanbevelenswaardig wit zaad.

Van den Trocadero of Lorthoï, wit zaad.

Reusachtig Kristal. Is zeer bestand tegen de hitte, schiet traag op, vaste krop, wit zaad.

Henri Monville. Goudkleurige, vaste krop, zwart zaad.

Wonder der vier jaargetijden, zwart zaad.

c) Wintervariëteiten. De voornaamste zijn :

Nansen, rustiek en voortreffelijk, wit zaad.

Gele passie, winterhard, wit zaad.

De bruine en de roode, wit zaad.

3) Romeinsche kropsalaad. Voornaamste variëteiten :

Luchtbal of van Bougival, zwart zaad.

Blonde voor de markt, wit zaad.

Groene en roode, zwart zaad.

In 't algemeen, om teeders en goed gekropte salaad te bekomen, moet men ze zooveel mogelijk in eene zonnige en bestanddeelrijke grond aankweeken. Het zaaien moet heel dun geschieden ; de zaden weinig bedekken, dan besproeien. Men zal ze verplanten wanneer zij 4 tot 6 bladeren hebben, zorg dragende at er een weinig aarde aan de wortels kleeft. (Zie «Vooruit» van 8 Juni, artikel over de verplanting.) De zomerkropsalaad kan reeds van in Maart tot in Juli gezaaid worden en om niet te falen, doet men achtereenvolgende zaaiingen alle drie weken. Men plant ze op 30 cm. afstand.

De winterkropsalaad wordt gemaaid rond den 15en Augustus, geplant einde van September, op 35 cm. vanalkaar in alle richtingen. In drooge gronden worden ze geplant in riolen (voren) en in natte, op een bed die een weinig verhoogd is. Bij voorkeur zal men een plaats uitkiezen aan den voet van een muur aan het zuiden gelegen. In November dekt men ze met takken of rijstjes waarover ren lang stroomend of bladeren uitstrekt. Men zal dit schutsel wegnemen iedere maal het weder zachter wordt.

Einde Maart neemt men het gansch weg, men hakst en besproeit zorgvuldig met beer. Deze salaad kan gebruikt worden in het begin van Mei.

De Romeinsche wordt gekweekt op dezelfde wijze maar in den zomer kroupen ze

dikwijls niet. Dan vereenigt men de bladeren en men bindt ze in het midden met eindjes strool.

Alle latuwen vergen een frissen grond, ook zal men hem dikwijls moeten hakken en menigmaal besproeien. De zomersalaad wordt dikwijls gebruikt om tusschen de erwten, de bonen, de koolen, enz. te verplanten, ook in al de verloren hoeken van den moestuin. Indien men somtijds speciale bedden beplante met salaad en dat men de grond niet genoeg bemest had met kort stalmest, dan kan men bijvoegen en indelven per are : 1 k. ammoniaksulfaat, 1 1/2 k. kainiet en 1 k. superfosfaat. Gedurende den wasdom van tijd tot tijd besproeien met beer.

De latuw heeft ook hare vijanden. De worm van den meikever of engerling is er zeer op verlekterd. Wanneer men gedurende den zomer eene gezonde plant schiekelijk ziet verslensen is men altijd zeker, als men de latuw wegneemt, deze made te ontdekken.

Dit insect heeft de wortel afgevreten, bijna aan de snijding der plant. Ten tijde van de omspitting zal men zorgvuldig jacht maken op deze engerlingen en ze vernietigen.

Om de slakken te verwijderen zal men de bodem rondom de planten bestrooien met kalk of asche.

Indien bij toeval eene plant aangetast was door bladluizen, moet men ze seffens uitrusten, om de voortzetting te beletten.

G. Sauvage.

Koeberger

De gebeurtenissen langs den Yzer hebben ons ook den naam herinnerd van dezen grooten Vlaming, die helaas slechts door enkelen gekend is, al heeft hij zich ook zoo verdienstelijk gemaakt.

Koeberger, elders ook Cobergher genaamd, heeft het wel verdiend van in de gedachtenis zijner landgenooten voort te leven, en wij gaan daar het onze toe bijdragen :

Koeberger is in de 17^e eeuw in Antwerpen geboren, in Brussel opgevoed en in Vlaanderen groot geworden door zijne werken.

Koeberger was een vernuft, een denker, een schepper in den vollen zin van het woord en naast veel andere groote werken hebben wij aan hem de door velen als onmogelijk geoordeelde verwezenlijking te danken van het droog leggen der talrijke «moeren» langs de vlaamsche en de fransche kustten. Zoals men weet werd om dien tijd deze streek der noordzeekusten, bewoond door de dappere Moriners, een stam der keltische Belgen, met dewelke Cesar de veroveraar heel wat te doen gehad heeft.

Men is het zoo goed als eens er over dat die moedige Moriners of Moeriners hunnen naam ontleend hebben aan het woord «moer» of «moere», zooals zij het ook gedaan hebben voor Moerbeke, Moerkerke, Moerzeke, Moerdijk en Morebecque.

Men is het er ook eens over «at de bedoelde streek helemaal bedekt was met moerassen en men weet dat reeds in de

17^e eeuw de machtige maatschappij de Wateringue uitgestrekte deelen daarvan had drooggelegd om se te herscheppen in uiterst vruchtbare velden.

Niettemin waren er in deze streken nog moerassen blijven liggen van verscheidene vierkante mijlen uitgestrektheid, die bij de laagste zeezijt nog drie en vier meters diep waren en waarvan de officieele vakmannen verklaarden dat er aan droog leggen niet te denken viel.

Het is dan dat de algemeene gekende schilder-ingenieur-bouwmeester-bestuurder en financier Koeberger de zaak is gaan onderzoeken en het is naar zijne plannen en onder zijn bestuurg dat er in 1620 begonnen werd aan de kanalen, die in den tijd van slechts drie jaren 3,255 hectaren vruchtbaren akkergrond droog trokken.

Het grootsch werk van den grooten man is nu voor de derde maal verwoest door den oorlog. Eens in 1643 en vervolgens in 1793, toen de markies van Leyden in de hoofdkerk van Dunkerque een plechtig te deum deed zingen om god te bedanken die had toegelaten dat de heele boel weer onder water liep!

Na de ramp van 1793 heeft het meer dan een kwarteeuws geduurd eer de waterafleiding hersteld en de streek weer droog getrokken was.

Hoelang zal het nu duren, nu dat de verwoesting nog veel grooter is, nu dat er nog geen einde te zien is aan den schrikkelijken oorlog?

Maar keeren wij tot onzen grooten man terug :

Koeberger was op een ongekonden datum geboren te Antwerpen en met de schilders van zijn tijd trok hij naar Italië, waar hij zich vooral bezig hield met het namaken der beroemde meesterstukken van schilders en bouwkundigen, namaaksels die zelf meesterstukken waren, waarvan er gelukkig veel bewaard worden in onze kerken en museums.

Terug gekomen uit Italië werd Koeberger de gunsteling van het vorstenpaar Albert en Isabella, die hem onder veel meer gelasten met de versiering van het kasteel van Tervuren en zijne fontainen, een kasteel dat volgens een der voornaamste geschiedschrijvers door gaat als een der prachtigste koninklijke jachtgebieden der Nederlanden.

Vorder zijn de Belgen aan Koeberger nog verschuldigd : de plannen van de kerk van Scherpenheuvel, van de kerk van het brusselsche Begijnhof, van den verdwenen brusselschen Augustynentempel en van veel andere kapellen en kasteelen, die alle in het klein den stempel dragen der italiaansche meesterwerken.

Koeberger is ook de stichter van de zoogenaamde Bergen-van-Barmhartigheid van Brussel, Antwerpen en dertien andere belgische steden, inrichtingen waardoor zij een einde wilde stellen aan de wekearaars-streken van de pandleeners die dan Lombarden heetten — en in sommige steden hunnen naam er aan gelaten hebben.

Met Piccolo, die dit alles breedvoeriger beschreven heeft in La Belgique, vragen wij hoe het mogelijk is dat een man als Koeberger zoo weinig gekend is, dan als zooveel nulliteiten in de lijst der beroemdheden staan te pronken.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in 't Noorden van Frankrijk

Officieele telegrammen :

Uit Duitsche bron

Duitsche ambtelijke melding. Groot Hoofdkwartier, 18 Juni 1915.

Westelijk oorlogsterrein :

Weer eenmaal aangezet door de Russische nederlagen vielen de Franschen en Engelschen gisteren op vele punten van het Westfront met sterke krachten aan.

Den Engelschen gelukte het bij Yperon, onze stellingen ten noorden van den poel Bellewaarde eenigszins terug te drukken. Er wordt daar nog gestreden. Daarentegen zijn twee aanvallen van vier Engelsche divisies tusschen den steenvog Estaires-La Bassée en het kanaal van La Bassée volkomen afgebroken. Onze dappere Westfalsche regimenten en daar aangekomen deelen der Garde wezen den stormloop na verbitterde handgemeengevechten totaal af. Da vijand had zware verliezen. Hij liet meerdere machiegeweren en een mijnenwerper in onze handen.

Aan de stellingen der zich met groote werkdadigheid houdende Badenschen, bij de Loretohoogte, waagde de vijand het pa-

zijne nederlagen op 13 en 14 Juni niet meer aan te vallen. Bij Moulin-sous-Touvent is de strijd nog aan gang.

Een vijandelijke doorbrekingspoging in de Vogezen tusschen de Barchdalen der Fecht en Lauch mislukte, daar wordt nog noordwestelijk van Metzeral en aan Hilsenfirst gestreden. Overigens zijn de aanvallen nu reeds afgeslagen.

Oostelijk oorlogsterrein :

Russische aanvallen tegen de Duitse stellingen aan het Dvynogied (zuidwestelijk van Mariampol, oostelijk van Augustow) en noordelijk van Polimow werden afgeweerd.

Onze aanval op het front Libowo-Karvarja won verder terrein. Meerdere plaatsen werden genomen, 2040 gevangenen en drie machiegeweren buitgemaakt.

Zuidoostelijk oorlogsterrein :

Noordelijk van den boven-Weichsel wezen de troepen van generaaloverste von Woyrsch Russische aanvallen tegen onze stelling af, die wij op 14 juni van de Russen afgenomen hadden.

De verslagen Russische legers poogden gisteren op het gansche front tusschen den San, noordelijk van Sieniawa en de Dnjez stermoerassen, oostelijk van Sambor de vervolging der verbonden legers tot staan te brengen. 's Avonds waren zij overal uit hunne stellingen bij Cieplica (noordelijk van Sieniawa) — zuidwestelijk van Lubaczow-Cawadowlea-gebied (zuidwestelijk Niemirów) — westelijk in Jaworow — westelijk van Sadowa-Wiszonia na harden strijd geworpen. Het wordt vervolgd.

Het leger van generaaloverste Macken-

sen heeft sedert 12 Juni meer dan 40 duizend man gevangen genomen en 69 machingeweren buitgemaakt.

Tusschen de Djestermoerassen en Zuraawo hebben de Russen wat terrein gewonnen. De algemeene toestand is daar onveranderd. Opperste Legerbestuur

Aan de Russisch-Poolsche-Galicische grens

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 16 Juni 1915. (Ambtelijk). — In Galicie konden de Russen aan de algemeenen aanval der verbonden legers trots de heftigste tegenweer niet stand houden. Door onze zegerijke troepen hard vervolgd, wiken de reuten van 't verslagen Russisch korps over Cewko, Lubaczow en Jaworow terug. Zuidelijk van den Lembergsehesteenweg bestormde het leger Böhm-Ermolli heden nacht de Russische stellingen op het gansche front en wierp den vijand over Sadowa-Wisznia en Rudki terug. Zuidelijk van den Dnjestet wordt in de voorste velden der bruggenhoofden gestreden. De troepen van het leger Pflanzer namen gisteren vroeg Ryzniow.

De veldslagen tot hertoe en de goevachten der maand Juni brachten rijken buit in. Van af 1 Juni tot 15 Juni wordt als totaal opgegeven: 122.300 man gevangen, 53 kanonnen, 187 machingeweren, 58 munitiewagens buitgemaakt.

De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Hongarije

Het Zuidelijke oorlogsterrein

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 16 Juni 1915. — De Italianen poogden opnieuw enkele aanvallen; zij werden echter afgewezen, zoo aan den Isonzo bij Montebelluna, Sagrado, en Playa, aan de Carinthië-grens in de streek oostelijk van Ploechen en in 't Tirolergrensgedebied bij Pantelstein.

Uit Italiaansche bron

De «Corriere della Sera», het laatste Italiaansche oorlogsbericht besprekend, meent dat, aangezien de sedert lang voorbereide grensoversteekingen van Oostenrijk sterk zijn, er allereerst heftige artillerieacties noodig is. De militaire schrijver Barone is van opinie dat Italië langzaam moet vooruitrukken, om niet nuttelooze vele manschappen te offeren.

OP ZEE

Een stuk wrak van de «Lusitania»

Men bericht uit Kristiania dat Noorsche visschers eene kist opgevischt hebben, waarin diamanten ter waarde van 60.000 kronen gevonden werden. Men heeft bevonden dat deze kostbare kist deel uitmaakt heeft van de lading der «Lusitania». Zij werd dan ook aan haren eigenaar te Londen teruggestuurd.

Een stoomer getorpedeerd

AMSTERDAM 16 Juni 1915. — Naar eene Lloydsmelding uit Stornoway werd de stoomer «Davanger», die van Liverpool naar Archangelsh onderweg was, gisteren door eenen onderzeeër, in de nabijheid de Hebriden getorpedeerd. De bemanning landde in Stornoway.

In brand gestoken

AMSTERDAM, 15 Juni 1915. (Reuter.): De schooner «Mary», van Christian-

sund naar Leith, onderweg, werd verleden donderdag, ongeveer 40 mijlen van 't eiland May door eenen Duitschen onderzeeboot aangehouden. De bezetting kreeg bevel in de reddingsbooten te gaan. Dan werd het schip in brand gestoken.

Getorpedeerd

W.T.B. ROTTERDAM, 16 Juni. De Rotterdamse Courant meldt uit Londen: Het Britsche tankschip «Desabia» werd bij Foith of Tay getorpedeerd.

Een stoomer in den grond geboord

W. T. B. CHRISTIANIA, 16 Juni 1915. Norske Telegram byraan meldt: Naar mededeelingen, die uit Christiansund hier aankwamen, werd de stoomer «Verbandi» uit Hoeganes, vier kwart mijlen zuid-oostelijk van Osloe, door eenen Duitschen onderzeeër, die door eenen Duitschen hulpkruiser begeleid werd, getorpedeerd. De manschappen werden aan boord van den hulpkruiser genomen, waarop de onderzeeër verzwoor. De hulpkruiser vuurde daarop 20 à 30 schoten tegen de «Verbandi» af.

In het Buitenland

In Holland

Gewichtige politieke processen

AMSTERDAM 14 Juni — Verschillende personen zijn reeds in den loop van den oorlog wegens beleediging van den Duitschen keizer veroordeeld geworden.

Op 12 Juni werd een persoon van Haarlem streng veroordeeld die den keizer een «huichelaar» genoemd had.

Thans staat de bekende schrijver Bernard Canter terecht, evenzoo voor dezelfde beleediging.

Tegen den hoofdsteller van «De Telegraaf» is een onderzoek ingespannen, omdat hij in zijn blad een bericht opgenomen heeft, betreffende de verdediging van Zuid-Beveland.

Het bericht luidde: «De generale staf heeft plotseling ontdekt dat het eiland Zuid-Beveland eene bijzondere strategische waarde heeft. Men is koortsig begonnen het eiland te versterken. Doch eerst in de vorige maand. Waarom niet vroeger?»

Daarvoor overtrad de hoofdsteller van «De Telegraaf» het art. 98 van het Hollandsch strafwetboek. Tegen hem kan eene straf tot 6 jaren gevorderd worden.

In Frankrijk

Brand in het Arsenaal van Toulon

TOULON, 15 Juni: Een brand is in het Arsenaal van Toulon uitgebroken. De schade is niet groot.

Compiègne beschoten door groote kanonnen

W. T. B. COMPIEGNE, 16 Juni 1915. — De groote kanonnen der Duitschers die ongeveer 24 kilometers van Compiègne moesten geplaatst staan, hebben eenige granaten op deze laatste stad afgevuurd. Zij vielen in een woud. Iedere door dezen granaat put met tien meters diepte. De materiele schade is gering. Niemand werd getroffen.

Vliegersaanval op Lunéville

W. T. B. PARIJS, 16 Juni 1915. «Le Temps» meldt: Vijf Duitsche vliegers overvlogen, trots heftige beschieting, de stad Lunéville en wierpen 25 bommen, die slechts materiele schade aanrichtten.

en den vrede te aanvaarden; zelfs was de gisting in sommige gemeenten zooverre gegaan, dat men ernstig voor eenen verderfelijken burgeroorlog begon te vreezen, alzoo een gedeelte van West-Vlaanderen dreigde zich tegen Gent op te werpen.

Artevelde bedroog zich niet over de echte bronnen waaruit het kwaad voortspoot: hij bemerkte genoegzaam dat de vijanden van zijn staatkundig stelsel zich hier bedienden van de hulp der zendingen des Konings van Frankrijk, sedert den vrede in groot getal Vlaanderen doorliepen, om verdeeldheid te zaaien en twisten te stoken. Evenwel, hij had betrouwen genoeg in zijne macht om zich niet te vroeg over deze geringe hinderpalen te onstellen, en wachtte totdat de Graaf zelf de hulp der Gentsche gemeente inriep, om al de gedeelten van Vlaanderen onder het vorstelijk gezag te doen wederkeeren.

Alsdan trok Artevelde met eenige Schepenen en Dekens der stad Gent gansch Vlaanderen door en verkreeg door zijne onwettelijke welsprekendheid, die in korten tijd alle gemeenten niet alleen den vrede aannamen en den Graaf trouwheid zwoeren, maar nog daarenboven zich geheel en gansch met Gent verbonden tot de verdediging van 's lands onafhankelijke onzijdigheid.

De Groote Burger moest met eene algemeene kracht van vooruitzicht begaafd zijn; wat hij ook ondernam, nooit vergat hij daarbij in het oog te houden welk ander voordeel hij voor zijn vaderland er uit trekken kon.

Terwijl hij op al de Vlaamsche steden

Italië en de Oorlog

Verbod

ROME, 15 Juni: De uitvoer van alle voedingswaren, hetzij versche of opgelegde, komt verboden te worden.

Aan het front

TURIJN, 15 Juni: Prins Louis Napoleon (broeder van prins Victor) is gemachtigd geweest de krijgsvrachten van het Italiaansche leger te volgen. Hij draagt het uniform van russisch generaal, graad die hij overigens in het leger van den tsaar bekleedt.

Oostenrijksche vlieger over de Apulische kust

LUGANO, 15 Juni: Gisteren vloegen twee oostenrijksche aeroplanen over de Apulische kust en wierpen meerdere bommen. De aeroplanen werden hevig beschoten.

In Rusland

Vergadering der Doema

PETROGRADE, 15 Juni: Een telegram aan de «Temps» meldt: Het wordt bevestigd dat de Doema vóór den vastgestelden datum zal vergaderen.

Uitwijzing van Duitschers en Oostenrijkers uit Petrograd

WTB. PETROGRAD 15 Juni 1915. — Een bevel van den chef van het Petrograd's militaire district, verklaart: dat hooge ouderdom de Duitschers en Oostenrijkers en Hongaren geen recht geeft in Petrograd te verblijven.

De politie heeft dan ook bevel gekregen alle nog in Petrograd verblijvende Duitschers en Oostenrijk-Hongaren zonder uitzondering uit te wijzen.

In Spanje

Uit Marokko terug

MADRID, 15 Juni: De bladen kondigen aan dat 10.000 man, die zich in Marokko bevonden, opnieuw naar hun vaderland zijn overgebracht.

In Griekenland

De verkiezingen

ATHENE, 15 Juni: De uitslagen der verkiezingen die gister plaats hadden, hebben gunstig geweest voor de partij van M. Gurnaris, die omtrent 150 mandaten wint op 316. De regering behaalde eene groote winst in Macedonië: het bekam 32 mandaten te Salonika, 13 te Drama en 9 te Serres. Te Argolis, Te Corinth en te Messinië was het hen gunstig.

M. Venizelos heeft de kiesdistricten in Attique, Boëtie, Epire, in een deel Creta en in de Peloponense gewonnen.

ATHENE, 15 Juni: De regering hoopt over 250 mandaten op de 316 die de Grieksche Kamer bevat te zullen beschikken.

ATHENE, 15 Juni: De Kamer zal op 20 Juni vergaderen.

De ziekte des konings

ATHENE, 15 Juni: De toestand van Koning Konstantijn verbeterd voortdurend.

In Portugal

De verkiezingen

LISSABON, 15 Juni: De laatste uitslagen der verkiezingen hebben aan de democraten eene meerderheid verzekerd. De kalme is volledig in het land.

Nieuwe regering

LISSABON 15 Juni 1915. — (Havas) De ministerpresident reikte gisteren aan den president der republiek het verzoek tot aftreden van het gansche kabinet, over wat niet aangenomen werd. De ministerraad kwam dan voor eene beraadslaging samen in het Belemmpaleis.

Ten gevolge van eenen aanslag werd de minister van onderwijs Magalhães in 't hospitaal gebracht. Zijn ambt werd tijdelijk overgenomen door José Castro.

Komplotten

MADRID 16 Juni. — Een nieuw komplot tegen de regering is voor eenige dagen in Lissabon ontdekt geworden. Een groot aantal verdachte personen werden aangehouden.

De regering heeft omvattende voorbereidingen getroffen om de beweging in de kiem te smoren.

In Albanie

De Serviërs en Essad Pascha

WEENEN 15 Juni. — Uit eene in Monastir veropenbaarde proklamatie van 't Servisch militair Beheer blijkt, dat Servie Essad Pascha minstens voorloopig tot heerscher van Albanie wil maken. De proklamatie zegt dat de Serviërs in hun land zullen terugkeeren wanneer de rust hersteld is en de opstandelingen de regering van Essad Pascha erkend hebben.

In Noorwegen

Onroeping

CHRISTIANIA, 15 Juni: De Storting heeft besloten de 22e klas voor den buitengewone dienst der onzijdigheid, onder de vaandels te roepen.

Uitbreiding der vloot

CHRISTIANIA, 15 Juni 1915. — Morgenblad van 11 Juni deelt mee: De Staatsraad besloot buitengewone middelen ten bate der zeeverdediging voor 1915-16 voor te stellen. Het geldt namelijk nieuwe aan te leggen vlootstaties, nieuwe bouw van onderzeeërs, torpedobooten, kanoneerbotten, vliegtuigen en mijnen, voor een gezamenlijk bedrag van 13.260.500 kronen.

In de

Vereenigde-Staten

Een interview van Meyer Gerhard

Uit Kristiania wordt gemeld: «De heer Dr. Meyer Gerhard, is de speciale koerier der Duitsche ambassade te Washington, is aan boord van de «United States» te Kristiansand aangekomen.

In een interview dat hij aan een Duitsch journalist verleende, uitte hij zich als volgt: «Het geschil dat tusschen President Woodrow Wilson en den staatssecretaris Bryan opgezezen is, heeft ver verwijderde oorzaken en heeft niets te maken met het «Lusitania» incident.

Daar President Wilson Bryan niet eens geraadpleegd heeft omtrent de redactie van de jongste nota aan Duitschland gericht, bleef er dezen laatste alleen over om zich terug te trekken.

Het geschil dat de twee leiders der Amerikaanse politiek gescheiden heeft, heeft dus slechts eene volstrekt binnenlandsche betekenis en zal dus hoegenaamd geen invloed uitoefenen op de buitenlandsche politiek.

Hij had des te meer redenen om te

vreezen, dat er in Gent zelfs eene sterke gezindheid voor den Engelschen Koning bestond, en men er luidop juichte over zijne komst. Zelfs in den Schepenraad waren er leden die den wensch uitdrukten om Edward ongehinderd door Vlaanderen te laten trekken; en naar de gewoonte verzuimden de vijanden van Artevelde deze gelegenheid niet om hem moeilijkheden te berokkenen.

Zij wisten hoezeer hij gehecht was aan het stelsel eener onschendbare onzijdigheid en poogden daarom den Raad tot de toelating van den doortocht over te halen; maar de Opperhoofdman bevocht hunne redenen zoo zegepralend dat de Schepenen hem het bevel gaven om zich, indien het noodig ware, met geweld tegen de landing der Engelschen te verzetten.

Denzelfden avond vertrok Artevelde uit Gent, met het grootste gedeelte der gewapende ambachtslieden. Hij schaarde des anderen dags 's morgens, voor zonsopgang, zijne macht langs de kust en deed aan Koning Edward door eenen wapenbode herinneren dat, volgens het verdrag door hem zelve aanvaard, Vlaanderen een vrije, onzijdige grond blijven moest, — daarbij hem doende verklaren dat de Gentsche mannen wel en vast hadden voorgenomen deze onzijdigheid ten koste van hun bloed te doen eerbiedigen.

De Koning kwam daarop in eene boot aan land en poogde Artevelde van inzicht te doen veranderen; dan, hij begreep welhaast dat zulks eene onmogelijkheid was.

De oneenigheid opgezezen tusschen Benlijn en Washington, berust, zegt de heer Meyer Gerhard, op een eenvoudig misverstand, dat weldra op vreedzame wijze zal opgehelderd worden.

Rond den Oorlog

Een laatste brief!

Het «Berliner Tageblatt» heeft een brief van een soldaat gekregen, dien hij geschreven heeft kort voor hij bij Yperen sneuvelde.

Sedert we met Paschen voor de laatste maal in een kwartier gelegen hebben, zijn we — zegt hij — in voortdurende beweging. Er was iets aan de hand, wij wisten alleen niet waar. Herhaaldelijk werd de landstroom uit de compagnie genomen, hier of daar heen gezonden, weer bij ons ingedeeld, enz.

Begin Mei gingen we uit onze oude stelling ten zuiden van St. S. en richtten ons voor N. in. D.w.z. wij groeven ons daar woningen. De doolhof van loopgraven, dat uren ver kris en kras over heuvels en door bosschen loopt, door velden en door dorpen, is het tiende wereldwonder. Op vele plaatsen wonen heele regimenten in een onderaardsche stad. 's Nachts staan wij vaak voor de vijandelijke linies te graven. Naast met vliegende adem in schrapnellvuur.

Als lichtkogels het veld beschijnen, ziet men een lange reeks van weggedoken gedaanten, die knielend in de aarde woelen, als ging het om hun leven. En zoo is het ook. Na een half uur loopt een lange aardwal zigzag door het land, onder welks dekking nu verder gegraven wordt, tot ieder man overeind staande, tot aan het hoofd gedekt is.

Als de morgen aanbreekt, is het werk gedaan. Een paar uur slaap gedurende den morgen moet onze vergoeding zijn voor onze nachtrust.

Zoo gaat het nu al sedert weken. De spanning is ontzagelijk. Maar langzamerhand nadert men den vijand in gunstige positie. Den tienden Mei ging het regiment tot den aanval over. De loopgraven zaten vol reserve. Drie dagen lang braakten honderden van kanonnen moorddadig vuur.

De 22-centimeter kanonnen en de zware mijnen werpen aarde in de lucht. Het heele terrein trilt. Het geraas is steeds dooroverdoovend. Men kan niet spreken met zijn buurman. Alle vijf minuten antwoordden de Engelschen met 38-centimeter schepeskanonnen, waarmee zij vlak langs onze stelling den weg naar Yperen beschietten. Men hoort de projectielen indrukkend, maar ook schrikwekkend aansnuisen en werpt zich in de loopgraaf plat op den grond. Dan een vroeselijke ontploffing, alsof de aarde scheurt. Steenen en ijzer hoog in de lucht geslingerd, vliegen vier tot vijf honderd meter ver. Twee minuten hoort men ze fluiten in de lucht. Tot eindelijk de doodelijke regen met doffe slagen om ons heen naar beneden gekomen is. Engelsche zwaaijende granaten werpen een dikke-gelo walm omhoog. In de lucht is een gegel als in de hel.

Eindelijk gaan wij vooruit. Wij kruipen uit de loopgraaf. Zoo vormen we met groote afstanden eenen lange trailluurlijn, die zich in een klein dal tot eene stormkolonne vereenigt. Dan opgesprongen en in loopas vooruit. Vijftien, twintig passen snel naar voren en dan weer plat op den grond. Twee tot vijf minuten verademing. Als rook, dieren in elkaar gedoken kijken wij naar den boschrand voor ons.

Weer komt het bevel om op te springen. Slechts tien pas en dan weer op den grond. De Engelsche machingeweren zaaien dood en verderf. Bij ons valt geen schot. De kanonnen dreunen, de aarde schijnt te branden. Onze adem fluit. Men ziet niet wat valt. Nu de laatste sporg. Men zet de armen op den grond. Razend gaat het voorwaarts met wijd opengespalte oogen, den mond geopend voor een hoera.

Plotseling juichen er duizend kelen. Wij

Vol bewondering voor Artevelde's verstand en wijsheid, begaf hij zich weder op zijne vloot, deed de zeilen ophalen en stak naar Antwerpen, den ongeschonden bodem van Vlaanderen met ontzag verlatende (1).

Het geluk, dat de pogingen des Opperhoofd bestendig bekroonde, en de spoedige aanwas zijner macht over alle steden van Vlaanderen, waar men de aanhangers van zijn stelsel bij duizenden telde, vermeerderden nog zijnen bijna grenzeloos invloed op de Gentsche gemeente.

Hij had wel geen recht om iets zonder voorafgaandelijk last aan den Schepenraad te gebieden, en nooit ging hij hierin zijne wettelijke overheid te buiten; maar de meesten gevoelden zoo diep de macht van zijnen geest en erkenden zoo rechtzinniglijk de diepte zijner wijze voorzichtigheid, dat een raad, een woord van hem zeer zelden anders aangehoord werd, dan als een oordeel waarop weinig of niets te antwoorden viel.

(1) «Hetzelfde jaar kwam de Koning van Engeland met een groot leger voor Sluis, met het inzicht er eene landing te doen; maar de Vlamingen, door Jacob van Artevelde aangevoerd, stelden zich tegen dit ontwerp... Hij richtte zich naar Antwerpen waar hij voorts dit jaar verbleef.» Kronijk van Koning Lodovicus, naar het Latijnsche handschrift, door OCTAVE DE LA FLEUR in zijn «Chroniques, traditions et légendes de l'ancienne histoire des Flandres» medegedeeld, bladz. 250.

...en al doorloes...

FEUILLETON VAN «VOORUIT» (40)

Jacob van Artevelde

DOOR

Hendrik Conscience

Haat en nijd scherpten zijn vernuft en begaafden hem met eene rusteloze krachtigheid. Waar ergens een Gentenaar een enkel woord van ontevredenheid over den gang der zaken uit den mond liet vallen, daar stond even gauw Denys zelf of een zijner handlangers, om met helse slimheid kwaad vuur in het hart te stoken, driften aan te hitzen, eerzuchtige verwachtingen te voeden en Artevelde door looze zinspelingen te betichten van alles wat slechts iemand mocht hebben misnoegd.

Deze misnoegdheid te baat nemende, zonden zij mannen uit om de bevolking der steden van West-Vlaanderen tegenstand aan te hitzen, en zij verspreidden daarbij allerlei lasterlijke geruchten over de voorgegevene valscheheid en meeneedige inzichten des Graven. Onderwijl verzuimden zij niet door verborgene middelen dit alles bij den Vorst op den hals van Artevelde te laden, zoodat zij met dit dubbele wapen zich zeker waanden hun doel te bereiken en op den invloed des Wijzen Mans eene merkelijke inbreuk te doen.

Inderdaad, men vernam welhaast dat vele steden van West-Vlaanderen weigerden zich met den Graaf te verzoenen

zien de Engelschen uit de loopgraven kruipen en in het bosch verdwijnen. De doffe druk op hart en hoofd wordt weggenomen. Met de bajonet gaan wij hen achterna. Geen schot valt. Met één sprong zijn we over de Engelsche loopgraven heen in het bosch. Zestig tot tachtig meters ver tot aan den anderen rand.

Wij zien den vijand de dorpsstraat oversteken en zich in de huizen vast zetten. Wij gaan liggen en beginnen te graven. In vijf minuten hebben wij een kleinen aardhoop tot dekking. Nu eindeloos gevecht. Om beurten graven wij verder. Na een uur zijn wij gedekt en zwijgt het vuur.

Er wordt twee dagen en twee nachten koortsachtig gewerkt. Onze positie is goed en moet gehouden worden. De genie komt ter hulp. Na drie dagen is de loopgraaf twee meters diep. Er worden verbindingsgraven naar achteren aangelegd. In eindeloze rijen brengt de reserve zandzakken, stalen schilden, planken en patronen. In de rustpauze kauwt men een stuk brood met spek.

Den derden dag kan men eten halen, uren ver onder granaatvuur. Koude koffie, koud eten.

Men kan zich nauwelijks nog overleiden houden. De helft staat geleend tegen de schietgaten. Houdt met de grootste moeite nog de oogen open. De andere helft ligt in de loopgraaf op den drassigen grond als dood uitgestrekt, in den slaap der uitputting.

Den derden dag, om elf uur 's avonds, worden wij afgelost. Doodmoed, smerig, volkomen uitgeput, marcheerden wij door eindeloze loopgraven terug in de reservestelling. Tegen den morgen komen wij voor de woonholten in onze vroegere loopgraaf aan en ieder laat zich omvallen, waar hij toevallig staat. En toch is het ons allen licht te moede. Wij zijn vooruitgekomen in veiligheid.

Nu hebben wij een paar dagen rust gehad en zijn wij weer tot bezinning gekomen. Een kamerad is weg. Men ziet steenharte trekken, grauwe gezichten met scherpe plooiën in den samengetrokken mond.

Maar de oorlog is meedoogenloos.....

Eene gewichtige verklaring over besmettelijke ziekten

De heer Legroux van het Instituut Pasteur, heeft aan een verslaggever van l'«Information» de volgende geruststellende verklaring gedaan: De ontbinding der lijken, zelfs in open lucht, levert in 't algemeen geen werkelijk gevaar op voor de openbare gezondheid. De pathogene microben zijn vernietigd door die, welke zich in den loop der ontbinding ontwikkelen. De zwermen van vliegen, welke boven de lijken gonzen, verspreiden geene pathogene microben. Deze microben zijn ontzettend veel talrijker om het oogen op welken bodem.

— Dus kan de ontbinding der talrijke lijken geene epidemie veroorzaken? vroeg de verslaggever.

— Absoluut niet, omdat, in plaats van de ontwikkeling der pathogene microben te bevorderen, reuker strekt om die welke bij het levend wezen bestonden, te vernietigen.

Eene episode uit den loopgravenoorlog

Een soldaat schrijft in de «Vorwärts»:

Een zoele, geurige zomernacht. De maan staat helder aan den hemel. Smerig teekenen zich de silhouetten van kreupelhout en boomen, van huizingroepen en stukken muur af en daarboven, hoog en prachtig de steenen torenkolen van de plat geschoten stad. Een heerlijke rust ligt over de velden tusschen de vijandelijke stellingen, de prikkelraasversperpingen en de loopgraafrijen. In de verte eentonige kikkermuziek. Anders niets. Slechts zelden klinkt een schot door den vrede.

Ploetseling geroep aan den anderen kant. De Duitsche schildwachters pakken hun geweren steviger aan. Men verstaat niet precies, wat er geroepen wordt. Het klinkt als een gerekt j-i-i. Het gaat langs de loopgraven als gaf de een het den ander door. Maar wie het doorgegeven heeft, roept weer mee. Steeds luider wordt het geroep en thans...

Vive l'Italie! Wat beduidt dit. Het betekent dat Italië ons den oorlog heeft verklaard.

Onze ademhaling gaat diep. We hadden het zien aankomen, de laatste berichten lieten geen twijfel. Maar een kleine schemer van hoop had men ten slotte toch nog. Dat men zich aan de overzijde der Alpen bezinnen zou. De hoop was toegenomen, toen de eene dag na de andere verging, zonder dat het aan de woning van den compagniecommandant het telegram aangeslagen werd, dat de oorlog verklaard was. Den 30e Mei, hadden wij gelezen, zou de beslissing vallen. Nu was het al Pinksteren, de tweede feestdag bijna ten einde en nu toch nog oorlog...

Vive l'Italie! Nu roepen het niet alleen de postkasten in de vijandelijke stellingen. Van overal moeten zij te samen reuvelen en zij schreeuwen nu als bezetenen. Tusschenbeiden hoort men een paar maal het Duitsche hoera in de eigenaardige uitspraak van de Fransen. Nu begint een ware heksen-sabbath. Met het geschreeuw verheugen zich de eerste vreugdeschoten. In een ommekeer zwelt het geschiet aan, uit duizenden loopgraven vliegen de kogels en we hooren ze in het kreupelhout en in de muren inslaan. Machiengeweren vegen met hun scherp geknetter het front af. En van uit de bergen dondert van minuit tot minuit zwaar geschut.

Van het geroep is niets meer te hooren. Lichtkogels vliegen echter door het donker, lichten bliksemen op een brutaal

kerel! waagt het in de vijandelijke stelling Bengaalsche vuur aan te steken, waarvan de groene walm ver zichtbaar is.

Een aanval! In een paar minuten zijn de loopgraven bezet. Het vuur verstomt weer. Reeds hoort men opnieuw het geroep. Een troep begint de «Marseillaise» te zingen. De geheele linie valt in. Gezang en geschreeuw gaan elkaar.

Nu wordt het ook levendiger in de Duitsche loopgraven. «Stilte daarginds», roept er een. Allerlei grappen volgen. «Vooruit, jongens, wij zingen ook» roept een officier door de loopgraaf en begint luidkeels «Deutschland, Deutschland, über alles» aan te heffen. Rechts en links valt men in. Krachtig klinkt het gezang door den nacht. Daar ginds schijnt men te luisteren. Het lawaai verstomt. Geen kogel luist meer. Bijna plechtige stilte heerscht er, waarin het gezang klinkt.

Nauwelijks is het ten einde, of het spektakel begint weer. Nu echter komt, na het om zoo te zeggen officieele gedeelte, de

vroolijkheid aan de beurt. Slechts zelden hoort men nog Vive l'Italie en hoera. De Fransen beginnen echter hun Duitsche tegenstanders allerlei aangename en onaangename dingen toe te roepen. Men verstaat niet alles. De stellingen liggen nog altijd drie honderd meters uit elkaar. Maar nu en dan hoort men toch duidelijk het «Camarades allemands», waarmee zij hun redevoeringen beginnen en nu en dan kan men gissen wat er geroepen wordt. Aan onzen kant verzamelt men zijn brokken Franschen en met de handen aan den mond «eh, eh, camarades français». Wie echter geen Fransch kent, laat zich volstrekt niet weerhouden de «kameraden» aan den overkant zijn mening te zeggen.

Een half uur duurt het vermaak. Dan begint de geschiedenis te vervellen, men wordt slapertig en de een na den ander, die niet in de loopgraaf noodig heeft, verdwijnt. De Fransen viroen nog een poosje langer feest. Op een trompet van blik beproeft er een het Italiaansch volkslied te blazen.

IN BELGIE

ERRATA. — In het artikel van 15-6-15 van A. V. over het Hulp- en Voedingscomité van Waarschoot, is eene zelfout gesloopen.

M. Van Ackere staat als politiek bestuurder en Voorzitter. Het moet zijn fabriekbestuurder en Voorzitter.

Dood van majoor Lemaire

Majoor Lemaire, die destijds verschillende zendingen naar Katanga (Belgisch Congo) maakte en leidde, komt in den ouderdom van 58 jaar te overlijden, in zijne villa van Hockay-lez-Francorchamps (bij Spa), waar hij zich sinds eenige jaren had teruggetrokken.

Wij elschen het in voege brengen van den Pegel

Aan de openbare machten wordt verzocht den Pegel in te voeren. Het zal door alle weldenkende en niet spekulierende menschen welkom geheeten worden, iedereen ten goede komen, en eene daad zijn welke volkomen gerechtvaardigd is.

Dura lex sed lex

IN OOST-VLAANDEREN Voor het onderwijzend personeel

Het burgerlijk beheer der provincie heeft aan de gemeentebesturen een schrijven rondgestuurd, waarbij, gezien de toestand, de toepassing der Schoolwet voor wat aangaat de barmas mag uitgesteld worden. De rechten der betrokkenen blijven echter voorbehouden.

TE GENT

Ouderdomspensioenen

De personen, die vroeger het ouderdomspensioen van 65 fr. ontvangen hebben en diegenen welke hunne aanvraag ingediend hebben voor 1914 of 1915, moeten hoegenaamd geene verdere voetstappen meer doen, en behoeven alleenlijk het bestellen van hun mandaat af te wachten.

Gemeenteraad van Gent

Zitting van Maandag 14 Juni 1915

Legaat gedaan aan de Stad door wijlen Mevr. V. Gevaert

Mijne Heeren. Op 28 Mei l.l. is te Gent overleden Mevr. Clara Pernelle, wed. van wijlen M. Vitis Gevaert.

Bij eigenhandig testament van 12 Maart 1908 heeft Mevr. V. Gevaert, ten voordeele der Stad Gent, de volgende schikkingen genomen:

Art. 6. — Ik vermaak daarenboven aan de Stad Gent eene som van fr. 3.000, waarvan de kroozen ieder jaar zullen worden uitgereikt als spaarprijzen aan de kinderen der gemeentescholen.

Deze prijs zal den naam dragen van: Prijs Wed. V. Gevaert.

Dit insgelijks vrij van alle rechten. Het legaat door Mevr. V. Gevaert gedaan is vrij en ontslagen van alle lasten: het is dus voordeel van de Stad.

Het College stelt aan den Raad voor het met dankbaarheid te aanvaarden en het College te gelasten de daartoe geveerde machtiging aan te vragen.

Aangenomen zonder discussie.

Bijzondere taks op het kadastraal inkomen (Gewezen armentaks).

Nieuw vertoog van het College

Mijne Heeren. Als gevolg op de bemerkingen gemaakt in eene vorige zitting, stelt M. Dange voor art. 8 der verordeningen als volgt te wijzigen:

Art. 8. — Twee of meer belastingschuldigen zullen niet kunnen belast worden worden voor het gebruik of de uitbating van een zelfde gebouw, daar alleen de voornaamste huurder de taks moet betalen.

In geval er echter geen voornaamste huurder bestaat, door het feit dat de eigenaar rechtstreeks de gebouwen per gedeelten aan verscheidene gezinnen verhuurt, zal ieder deel als afzonderlijke woning beschouwd worden, overeenkomstig de schikkingen van art. 8 der wet van 22 Juni 1892.

(§ a). — Nochtans, in geval het belastbaar inkomen van het gebouw dat aldus verhuurd is, de fr. 600 niet overtreft, zal

de taks door den eigenaar verschuldigd zijn, of wel:

(§ b). — Nochtans, indien ten gevolge der verveeling tusschen de huurders te wege gebracht, geen duzer aan de taks onderworpen is, zal de belasting vastgesteld voor geheel het gebouw, door den eigenaar verschuldigd zijn.

Het College is van gevoelen dat (§ a) niet kan aangenomen worden, uit reden dat het vrijstellend der eigenaars van gebouwen waarvan het bebouwd kadastraal inkomen fr. 600 overtreft, eene uitzondering uitmaakt, die moeilijk kan verrechtvaardigd worden.

Van eenen anderen kant, zou (§ b) voor gevolg hebben, de groote gebouwen van de taks gedeeltelijk vrij te stellen, van zodra een der bewoners of gebruikers voor de som van fr. 5, minimum der taks, zou aangeslagen zijn.

Wij vermeenen dat in dergelijke gevallen, de taks voor geheel het gebouw zou moeten vastgesteld blijven en dat (§ b) als volgt zou dienen volledig te worden:

(§ b. 2° deel). — «In tegenovergesteld geval, het is te zeggen wanneer een of meer bewoners of gebruikers belast zijn, zal de eigenaar het deel van de taks betalen, het verschil uitmakende tusschen het bedrag der belasting aan de huurders of gebruikers opgelegd, en dat verschuldigd voor geheel het gebouw.»

M. Dange, hierover geraadpleegd, is van gevoelen dat dit laatste deel van eene al te ingewikkelde toepassing zal zijn.

Hij verklaart, indien zijn voorstel niet kan aanvaard worden, dat art. 8, zooals het in het vertoog van het College voorkomt, behouden blijve.

De Raad besluit de verordening over de taks op het kadastraal inkomen aan te nemen, zoo als die is voorgesteld in het vertoog van het College d.d. 19 April.

Gent, den 9 Juni 1915.

Namens het College,
De Schepenen van financiën,
E. Anseele.

Verhuur van eenen grond, gelegen Kleinen Dok, aan M. Amand Hye

Mijne Heeren. De heer Amand Hye, houthandelaar, gebruikt eenen stadsgroot gelogen Kleinen Dok, nevens de gronden onlangs verhuurd aan de naamloze maatschappij «Russias», hebbende eene oppervlakte van 651 meters vierkant, aan den prijs van fr. 0,60 per vierkanten meter en per jaar.

Die verhuur geschiedt per jaar. M. Hye is het nu met de Stad eens om dien grond in huur te nemen voor een termijn van 3, 6 of 9 achtereenvolgende jaren, te rekenen van 1 Juli 1915 aan denzelfden prijs van fr. 0,60.

Het College heeft de eer het ontwerp van huurceel, dat opgesteld is volgens de gewone bepalingen en voorwaarden en zonder eenige bijzondere schikking, aan uwe goedkeuring te onderwerpen.

Gent, 9 Juni 1915.

Namens het College,
De Schepenen van financiën,
E. Anseele.

Aangenomen.

Godshuizen. — Afstand in der minne van gronden aan de «Zeeuwisch-Vlaamsche Tramweg-Maatschappij».

Mijne Heeren. Bij brief van 5 Juni 1915, n° 493, maakt het Bestuur der Burgerlijke Godshuizen ons zijne beraadslaging over van 4 der zelfde maand, bij welke het de machtiging verzoekt om, in der minne, aan de Zeeuwisch-Vlaamsche Tramweg-Maatschappij, gronden af te staan, gelegen te Boschkapelle en te Stoppeldijk (Nederland), mits de som van 1.100 gulden. Er blijkt uit de voorgelegde ontwerpen van akten voor den afstand, dat de inlijving te Stoppeldijk 6 aren 25 centiares bedraagt, deze te Boschkapelle 18 aren 10 centiares + 14 a. 89 c. = 32,99, zij het in de twee gemeenten te samen 39 a. 34 c.

De schatting, gedaan den 9 Juni, stelt vast dat er aan de Godshuizen, voor dezen afstand, eene vergoeding toekomt die niet minder mag bedragen dan 900 gulden. De Tramweg-Maatschappij biedt, 1.100 gulden aan, wat dus voordeelig is.

Aangezien op deze goederen geene enkele dienstbaarheid weegt, verzet niets zich tegen hunne gebeurlijke verkoop.

Het College stelt aan den Raad voor een gunstig advies uit te brengen.

Aangenomen.

De Raad besluit: Dat de Stad den voorgeval van het huis n° 97, Kraanlei, zal doen herstellen in zijn vorigen bouwtrant volgens het plan opgemaakt door den heer bouwkundige Janssens, goedgekeurd door de Stedelijke Commissie van Monumenten.

De eigenaar zal in de kosten tusschenkomen voor de som van 350 fr.

Eene hypotheek ten behoeve der Stad, zal het in stand houden van den herstelden gevel verzekeren.

Dat een 9° studiejaar zal worden ingericht in de betalende scholen der Sluipstraat en der Hippoliet Lammensstraat.

Dat voorschotten in stadsbiljetten zullen gedaan worden in de gewone voorwaarden, aan twee gemeenten die geldboeten hebben opgelopen, te weten:

Aan de gemeente St. Gillis (Dendermonde) 6.250 frank; aan de gemeente Bachte-Maria-Leerne 5.000 frank.

Dat de taks op de «loggies» niet toepasselijk is, op de loggies welke zich bevinden, niet boven de openbare wegen, maar boven de hovekens met afsluitingen, waarvan het aanleggen is opgelegd door de verkoopakte van zekere stadsgroonden.

Eene tegemoetkoming van 200 fr. te verleen aan de Vereniging van Artisten-Muzikanten, die de concerten van klassiek-musiek in het Théâtre Pathé uitvoeren.

Gunstig te onthalen de vraag van den heer E. Van Wesemael, opperkommissaris van politie, om zijn op pensioenstelling te mogen bekomen.

Ter beschikking van het College te stellen eene som van 2.500 fr. ten einde in de groote benedenzaal van het Stadhuis te doen plaatsen, de geschilderde vensterlazen welke zich bevonden in het Paviljoen van Gent, tijdens de Wereldtentoonstelling.

Aan de personen die kosteloos over stadsgroonden mogen beschikken, om die te beplanten, ook eene zekere voorbereiding, bekend onder den naam van «Bouillie Bordelaise» uit te deelen ten einde de aardappelen tegen ziekte te bevrijden. De Raad stelt te dien einde, ter beschikking van het College eene som van 960 à 1.000 frank.

De Raad, in zitting van 25 Mei, had zich onledig gehouden met de herziening van de prijzen van het stadswater, van electriciteit en van gas. Hij heeft de bespreking voortgezet in zitting van 14 Juni en heeft het volgende besluit genomen:

De prijs voor de electriciteit wordt behouden zonder wijziging.

De gas, voor huishoudverbruik wordt betaald aan 18 centiemen, zooals dien gebruikt voor de drijfkracht.

De andere bestaande prijzen worden behouden.

De prijs van het water wordt geregeld als volgt:

a) voor verbruik door bijzonderen fr. 0.30
b) voor werkerswoningen fr. 0.25;
c) voor bloemisten, te rekenen van 15 Mei laatstleden fr. 0.40.

— De verordening der taks op het kadastraal inkomen, voorgesteld in zitting van 26 April l.l. wordt bepaald aangenomen.

Iets over de uitdeeling van den Onderstand aan de Werkloozen

Gezel Opsteller,

Een oude spreuk zegt dat «de linkerhand niet hoeft te weten wat de rechter geeft», maar die schijnt men niet indachtig geweest te zijn op het bureau der Kuiperskass, wanneer men op zoek was naar het middel op hetwelke men den onderstand wilde uitreiken.

Reeds verschillende dagen verdringt zich eene menigte langs den trottoir voor het bureau en vormt er «queue» die soms reikt tot aan de Oude Schiedestaat.

Men verzekerde ons dat daar dagelijks een duizendtal arbeidlozen hunnen onderstand ontvangen komende van al de deelen der stad evenals van St-Amandsberg, Ledeberg en Gentbrugge. Die menschen van zoo ver komende staan daar op zijn minst (wij hebben ons ervan verzekerd 1 1/2 tot 2 uren te wachten vooraleer bediend te wezen.

Wij vinden het weinig kiesch zoo eene massa volk zoo te laten exposeren, even als de oude vrouwen en andere dutsen, die aan de eene poort of de andere van het eene klooster of andere bismod hunne beurt staan af te wachten om hunne almoees te ontvangen.

Ons erachten ware het veel praktischer de werklozen te betalen, in die burelen waar zij ingeschreven zijn.

Indien wij goed ingelicht wezen heeft het komiteit in de stad en in de voorsteden huizen gehuurd om die als bureau te gebruiken. Kunnen die tot dat doel niet ingericht worden? 't Zou voorwaar eene prachtige verbetering zijn.

Gelukkig dat het weder zich heeft goed gehouden, het scheen medelijden te hebben met de werklozen. Eene natte kazak zou er nog aan ontbreken!

Een ooggetuige.

N. B. — Gister namiddag zijn er door den groote toeloop moeilijkheden geweest aan de Kuiperskass. Ontdubbeling van den dienst is hoogst noodzakelijk.

Voor de krijgsgevangenen

Het is aan de belanghebbenden kenbaar gemaakt dat de pakken in de volgende kampen toegekomen zijn:

Alten Grabow: Claehout Charles; Clae Joseph; De Bruycker Louis; Soens Louis; Dübels; Van Bleyenbergh Jules.

Erfurt: Buiron Charles; De Poorter Gustaaf; Polfiet Léon.

Friedberg: Keukeleire Albert.

Friedrichsfeld: Desorgher Emile; Janssens Auguste; Libere Frans; Lippens Henri; Niellet Paul.

Fuhlshüttel: Van Durmen Aurèle.

Giessen: Calvaneer Justin; De Kesel Florimond; Demuyne Julien; Gheysens Camille; Leduoc Maurice 3 pakken; Lutsen

Henri; Mertens Jean; Storme Adolph 2 pakken.

Göttingen: Bouillaert Jean.
Guben: Bernaert Arthur.

Güstrow: De Mayer Cyrille; Van Paryu Arthur.

Halle a/Saale: Blanpain Alfred.

Hameln: Heyvaert Louis 2 pakken.

Havelberg: Boulanger Paul, komende van Merseburg; Crabbe Gustave komende van Salzwedel; De Boever René. De Weerdé Alois; Jacobs Adrien, komende van Merseburg; Buyffaert Jean-Baptiste, Vänberg Frans; Vandarghe Urbain.

Höchst: Vermeersch Emile.

Holzminde: Van Pottelsberghe Charles. Mayence: Wullaume Maurice, komende van Magdeburg.

Merseburg: Van Driessche Prosper.

Minden: Blomme Jean; Bral Alfred; De Brauer Antoine; Desmet Polidore; Helsen Adolphe, Murr Kraaz, Vandeputte Raymond.

Münster: Colyns Théodore, komende van Soltan; Ide Elias, id.; Van Moorleghe Gustave, id.; Devrieze Maurice 2 pakken.

Ohdruf: Damers Alphonse Joseph.

Osnabrück: Keymeulen; Van Reyn R. Willemyn.

Parehim: Buysse Alphonse; De Grave Achille; De Reuse Emiel; Ringoot Louis.

Bergenhusen (Parehim): Vroman Richard.

Clissendorf (Parehim): Demaeght Leon.

Kirchen (Parehim): Desmet Richard; Damm Gustave; Schollaert Jules; Thienpont Alphonse.

Wittorfelfeld (Parehim): Raes Prudent, 2 pakken.

Quedlinburg: Boone René; Hollinck Louis, 2 pakken; Van Ackere Arthur; Van de Brice Ernest; Van der Linden Edouard; Verplancke Gustave.

Salzwedel: Snoeck Prosper.

Schnellager: Haack Roger.

Soltan: Acke Alfred; Baetens Leon 3 pakken; Bral Petrus; De Clercq Edouard; Declercq Joseph; Rutsaert Pol.

Soltan (Bohmet): Eugehous Louis; Bul-tynck Achille; Ogiers Alphonse; Strauwe Jules; Van de Velde Auguste.

Soltan (Cassebrück): Permentier Maurice 2 pakken; Stoops Hector.

Soltan (Grosses Moor): Lemayer Gilbert Soltan (Harbke): Drighe Julien.

Soltan (Hestenmoor): Laureys Petrus; Vandermeulen Remy; Vermeulen Georges.

Soltan (Lamstedt): Desadeleire Remy; Goemé Raymond; Goethals Louis; Steenhout Albert; Torek Oscar 2 pakken.

Soltan (Lichtenhorst): Deschampheler Arthur; De Witte Gustave; Neirink René; Varsebrouck Hendrick.

Soltan (Nord Kampen): Blois Julien; Standaert Edmond; Verstuyft Henri.

Soltan (Oberhode): Baert Alphonse; Le-caus Frans; Boone Louis; Cools Charles; De Bruyne Albéric; De Clerk Raymond.

De Laughe Joseph 2 pakken; De Vuyst Remy; Duytschaever Joseph; Gevaert Henri; Hemelsoet Honoré; Lisabeth Cyrille; Lybaert Camille; Neyt Alfred; Provo Georges; Van de Castelle Emile; Van der Beke Frans; Van Driessche Alphonse; Wasytens Prosper.

Soltan (Sud Edewachter moor): Bogaert Arthur; Brassine Jules; Dermont Leon Alphonse; Deschepper Ferdinand; Mille-camps Charles komende van Münster; Van Cauteren Arthur; Vandeboury Isidore.

Soltan (Vödenen): Baekeland Emile.

Wahn: Bogaert Eugène; Joyers Gustaaf; Demeyer Lievin; Denys Maurice; Deroose Maurice; Dewerdé Henri; Standaert Gustaaf.

Zossen: Van de Walle Edmond 2 pakken; Van Hoorde Emiel; Heene Louis.

KORTRIJK

EENE BETERE BEGELING EN RECHT-VAARDIGHEID A. U. B.

Daar het feit, dat hier bij ons de Stapel-plaats is der voedingsmiddelen van het Zuiden van West-Vlaanderen, worden sinds een heele tijd, vele schepen gelost in de Vaart, waarvan we eene betere verdeling zouden willen zien invoeren.

Er zijn hier te Kortrijk een goed 100tal dokwerkers van beroep,

SOPHIE

door
VIRGINIE LOVELING

XXXVI

Zij zonk op hare knieën neder. Het flauwe lampje, voor het kruis hangend, schemerde op den naakten Christus, en hoofd en voeten in de duisternis latend, verlichtte het alleen de bloedige zijwonden van het meer dan levensgroot beeld.

Het was om de zonden der wereld af te koopen, om vrede en liefde te doen heerschen, dat de Godmenschen een zoo smadelijken marteldood gestorven was... en hoe handelden zij, die zich zijne volgelingen dorsten noemen?...

— O Jezus, wat euvelheden pleegt men in uw heiligen naam! riep zij uit.

Zij ijde weder door het bosch naar het *Torentje*; meester Ottevaere leefde nog: hij had gewacht, zooals zij hem, heenlopend, er om gebeden had, en geen kwartier later klopte de coadjutor aan. Hij bleef alleen met den zieke; hij gaf hem deze absolute, in welke zij die in den catholischen Godsdienst geboren, en er door vrij onderzoek niet afbreukig van geworden zijn, eene reddingsbaken zien. Hij speedde zich naar Zompelgem.

Overname verboden.

beter de belangen der bevolking te behartigen.

Eene bede om postjes voor een of ander onzer vrienden, is dat niet, maar een dringend verzoek, om in alles en voor alles, de rechtvaardigheid niet uit het oog te verliezen.

JOS. COOLE.

GENT

Kunstkroniek
VLAAMSCHE SCHOUBURG

ALGEMEEN NEDERL. VERBOND. — Zondag 20 Juni en de twee daaropvolgende zondagen worden de drie vertooningen gegeven voor de teekenaars op het Steunfonds voor de kunst van den Nederl. Schouburg. Opgevoerd worden: *Het Kind*; *Het Hoogste Recht*; *Prima Donna*. (Zie de aankondigingen).

Er zijn nog plaatsen te krijgen, o. a. Balcon: 5 fr. voor de drie vertooningen; 2,10 fr. voor één; Voorzetels 2,50 voor de drie; 1,35 fr. voor één.

Het Bestuur zet de leden van den Gentseken Tak, die nog niet ingetekend hebben, aan om dit goede werk te steunen. Voor de kaarten kunnen ze zich wenden tot den heer van Wouterghem, stadkantoor, Kouterdreef, of tot den heer Meert, Spiegelstraat, 20.

VOORDRACHTEN

Dinsdag, 22 Juni, om 4 ure (Duitsche tijd) houdt gez. P. J. Dhoedt, eene voordracht in de Boekersaal.

Onderwerp:

Het gemeedsleven
in de gevangenis

Deze voordracht mag als vervolg aanzien worden van de eerste, waarin onze partijgenoot handelde over de misdaad en hare oorzaken.

Ingang vrij en kosteloos voor iedereen.

Onze Badinstellingen

Meer dan ooit is reiniging van het lichaam aan te prijzen en wij denken dan ook een dienst te bewijzen aan onze medeburgers door hun de uurtabelen en tarieven der stedelijke badinrichtingen onder het oog te brengen.

BADGESTICHT VAN EYCKPLAATS

Open van 6 tot 1 en van 2 1/2 tot zonsopgang. De Maandag is de zwemkom slechts toegankelijk van af 11 ure.

Alle zaterdagen zijn de warme baden open tot 8 ure 's avonds.

De zwemkom is uitsluitend voorbehouden aan de vrouwen, de Dins-, Donder- en Zaterdagmorgens. De andere dagen en uren voor de mannen.

De prijs voor het gebruik der kabielen met badkuipen is bepaald als volgt:

De Zaterdag en Zondagen:

1e klas: Baden met linnen (fijn), 1 fr.

2e klas: Baden met linnen fr. 0,60

Baden met verwarming der kabielen fr. 0,75.

De andere dagen:

1e klas: Baden met linnen (fijn) fr. 0,90.

2e klas: Baden met linnen fr. 0,50.

Baden met verwarming der kabielen fr. 0,65.

Alle dagen:

3e klas: Baden met linnen fr. 0,30.

Baden zonder linnen fr. 0,25.

De prijs voor het gebruik van den zwemkom is bepaald als volgt:

De werkdagen: Bad met kostuum en twee handdoeken, fr. 0,50 voor de mannen en fr. 0,75 voor de dames.

De zon- en feestdagen Bad met kostuum en een handdoek, fr. 0,15.

Er worden abonnementboekjes afgeleverd aan de volgende voorwaarden:

Zwemkom: Mannen, abonnement voor het

en eer de haan kraaide, was hij weder op het *Torentje*, en diende hij meester Ottevaere de laatste sacramenten toe. Hij had den koster opgeklopt: deze had hem als gewijde des Heeren de kerk opgeend.

Na afloop der ceremoniën, die zij met trillend hart had bijgewoond, leidde Sophie den geestelijken tot aan het straathekje uit. De nacht was nog zwart; eene flauwe ster schitterde en verdween hier en daar tusschen de sneldrijvende, donkere wolken; onheilspellend ruischte de wind in het onzichtbaar, nabijgelegen dennenbosch.

En door eene huivering overvallen, vroeg zij:

— Zijt gij niet bang, mijnheer de coadjutor?

Hij keerde zich om; het licht was in de gang blijven branden, en schoot door de open deuren eenen straal over het tuinpad, en teekende zijne gestalte op den somberen achtergrond af.

— Wat zou ik bang zijn, antwoordde hij met een halven glimlach over de vraag, die in deze omstandigheid als eene naïefheid klomk, wanneer een meisje er niet tegen opziet zelfs te middernacht alleen door het bosch te trekken!

Wat zij gedaan had, kwam haar thans onmogelijk, onbegrijpelijk voor; zij kromp ineen bij de enkele gedachte aan dien eenzamen, laten, dravenden tocht, de herinnering er aan, werkte reeds beangstigend op haar terug.

seizoen in al de zwemgestichten (Zondagen uitgezonderd) 15 frank.

Boekjes van 25 kaarten 10 frank.

Dames, boekjes van 25 kaarten 14 frank.

Warme baden: boekjes van 25 kaarten:

Zaterdag en Zondagen, 1e klas. fr. 12,50.

Idem, idem, 2e klas fr. 7,50.

Andere dagen, 1e klas fr. 11,00.

Idem, 2e klas, fr. 6,00.

ZWEMKOM VAN HET STROP

Open alle dagen, van 6 ure 's morgens tot 12 1/2 ure en van 2 1/2 tot 8 ure des avonds.

Den Zondag namiddag en de namiddagen der feestdagen blijft het gesticht gesloten.

De zwemkom is uitsluitend voorbehouden voor de vrouwen den Maan-, Dins- en Donderdag morgen, de andere dagen en uren voor de mannen.

De prijs voor het gebruik van den zwemkom is bepaald als volgt:

Den zondag, maandag, woensdag, vrijdag en zaterdag, baden met kostuum en een handdoek, fr. 0,15.

Den dinsdag morgen: fr. 0,15.

Den dinsdag namiddag en heel den donderdag: fr. 0,15.

De bestuurder mag boekjes afleveren van 30 kaartjes, geldig al de dagen waarop de inkomprijs fr. 0,15 bedraagt, aan den prijs van 4 fr.; abonnementen geldig alle dagen uitgezonderd den zondag, en voor al de zwemkomsten, aan fr. 15; en abonnementen geldig voor de dagen waarop de inkomprijs fr. 0,50 bedraagt, aan 9 fr.

Den zondag, maandag, woensdag, vrijdag en zaterdag, baden met kostuum en een handdoek, fr. 0,15.

Den dinsdag morgen: fr. 0,15.

Den dinsdag namiddag en heel den donderdag: fr. 0,15.

De bestuurder mag abonnementsboekjes afleveren aan de volgende voorwaarden:

Zwemkom: abonnement voor het seizoen en voor al de zwemkomsten (zondagen uitgezonderd): fr. 15.

Abonnement voor de dagen waarop de inkomprijs fr. 0,50 bedraagt: fr. 9.

Boekjes van 30 kaarten voor de dagen waarop de inkomprijs fr. 0,15 bedraagt: fr. 4.

Warme baden: boekjes van 25 kaarten: fr. 12,50 en fr. 7,50.

De prijs voor het gebruik der stortbaden is vastgesteld op fr. 0,15 handdoek en zeep inbegrepen.

ZWEMKOM VAN DEN OVERZET

Open alle dagen, van 6 ure 's morgens tot 12 1/2 ure en van 2 1/2 tot zonsopgang.

De zwemkom is uitsluitend voorbehouden voor de dames, den Zondag, van 6 ure tot 9 ure; den Maandag morgen, den Dinsdag namiddag den Woensdag morgen, den Vrijdag en Zaterdag morgen.

De prijs van een rivierbad is bepaald op:

Kabielen van 1e klas: fr. 0,35 (broek met handdoek).

Kabielen van 2e klas: fr. 0,20 (broek met handdoek).

Kabielen van 3e klas: (eilandje): fr. 0,10 (broek).

De prijs voor het gebruik van den zwemkom is bepaald op fr. 0,20.

De bestuurder mag abonnementsboekjes afleveren aan de volgende voorwaarden:

Voor al de zwemkomsten (Zondagen uitgezonderd): fr. 15.

Voor het Overzet alleen: fr. 10.

De prijs voor den toegang van het gesticht is bepaald op fr. 0,10.

— O, ik dank u, ge zijt braaf, dat ge gekomen zijt, sprak zij, geene andere woorden vindend om hare erkentelijkheid uit te drukken.

— Ik heb niets dan mijnen plicht gedaan, antwoordde hij, en eenen stap terug op haar loetrend, maar gij, gij moogt braaf genoemd worden, die u als reddende engel uwer vrienden hebt aangesteld.

Zacht vloede deze lor als honigdauw op haar gemoed.

— Ik sta op het punt om eene jarenlange reis aan te gaan, gij weet het wellicht, en zij knikte, welaan dan, vervolgde hij, zich weder in zijne geestdrift aan die vrijheid van uitdrukking overgevend, die hem in zijne priesterlijke loopbaan, als buitensporigheid aangerekend, den weg tot alle bevordering had versperd, welaan, wanneer ik in den vreemde met bitterheid aan ons rampzalig Vlaamsch vaderland denk, waar mijne ambtgenooten haat en partijzucht opwekken; waar zij door zedelijke dwang de bevolkingen met schrik slaan en tegen de slachtoffers hunner heerschzucht opruilen, dan zal ik weten, dat er nog menschen zijn te lande, vrijzinnig genoeg om hun het hoofd te bieden. Dan zal ik hen herinneren, dat ik een meisje heb ontmoet, edel, verkleefd, boven alle vooroordeel verheven, en terzelfdertijd aan deugd en godsdienst getrouw. Vaarwel, besloot hij zijne rede.

Hij reikte haar de hand niet, — deze wijze van begroeting of afscheid nemen bij geestelijken niet gebruikelijk zijnde — maar hij wierp haar eenen blik als van vaderlijke liefde toe, welken zij gelijk

een weldoende zonnestraal in haar hart opving.

— Vaarwel, mijnheer de coadjutor... en tot wederzien, kon zij niet nalaten er bij te voegen.

Zij bleef eene poos nog in de onpeilbare duisternis staren, waar zijne gestalte verdwenen was.

Zij vouwde de handen als in dank en drukte ze op haar hart. Zijne woorden hadden haar opgebeurd: steun, hulp, waardeering had zij gevonden! Zij groeide als het ware in zalig, zelfverloofend, vertederend bewustzijn van heilighen volbrachten plicht.

Zij voelde reuzenmoed en reuzekracht, toen zij de lamp opnam en weder in de ziekenkamer trad.

De stervende lag uitgeput. Hij kreeg de spraak niet weder, en met de schemering van den grauwen wintermorgen was hij niet meer.

Door voorbijgangers, die het nieuws aangebracht hadden, werd dit overlijden spoedig in het dorp gekend.

Hij heeft niet mogen biechten, hij is vermoord! zei juffrouw Trinetje, die met het bericht naar de weduwen Lange en van Hove geloopt was. Doch het werd betwijfeld. Zou het luiden? zou het niet luiden? Elk verkeerde in bange spanning...

Om tien uren bromde de doorklok. En toen werd het met allerlei varianten verteld, dat de voormalige coadjutor meester Ottevaere 's nachts de sacramenten der stervenden had toegediend.

De jonge onderwijzer had zich met al de te nemen maatregelen voor de begrafenis gelast.

STORTBADEN

Stortbaden voor mannen zijn gevestigd in de scholen Kleine Ram, Meulesteedschen steenweg, Dendermondschen steenweg en Muinkbrugstraat. Voor mannen en vrouwen in de Accaciastraat.

De inrichtingen zijn open den Zaterdag van 18 tot 21 ure; den Zondag van 7 tot 11 ure.

De prijs voor het gebruik der stortbaden, handdoek en zeep in begrepen, is 15 centiem.

Stadsnieuws

— OVERREDEN. — De 13jarige schoolierster Jeanne Steyvers, wonende Wolvengracht, 45, wilde de Academiestraat overloopen, toen zij door een kamion van den brouwer Heughebaert werd verast. Haar linkervoet werd licht gekwetst door het achterwiel.

Na in den post van het Academie te zijn verzorgd, werd zij met de ambulance huiswaarts gevoerd.

— DE KOFFIE'S van "VOORUIT" zijn zuiver, geurig en goed van smaak.

— MENSCHLIEVENDE KRING «De Zonder Naam niet Zonder Hart» — Gift van den 16-6-15: Van den heer K. D. P. 20 fr.

— STEDELIJKE WERKBEURS van Gent. — VOLLE GASTEN: IJzerdraaiers; paswerker; smeder; kleermakers; schrijfwerkers; peperkoekbakker; meestergastmulder, rol inlegger voor kaardier. Halve gasten: Haarkapper; beenhouwer. Leerjongen: Meubelmaker; haarkapper.

— VERCELIJKT de hoedanigheid en de prijzen onzer gebrande KOFFIES en gij zult overtuigd zijn dat men in de winkels van "Voortuit" het best en goedkoopst gediend is.

Bovendien hebben de leden 6 % deel en kosteloos pensioen in denouden dag. Niet-leden 2 % deel.

Mijnheer Karel Van Severen en zijne dochter, De familie Van Severen

De familie Gevaert

De familie Depré

melden met diepe droefheid het onherstelbaar verlies dat zij komen te ondergaan door het afsterven van hunne teergeliefde vrouw, moeder niet en schoonmoeder

Mevrouw

Julienne GEVAERT

geboren te Halluin den 10 Oogst 1858 en overleden te Gent den 15 Juni 1915 na eene langdurige ziekte.

De begrafenis zal plaats hebben heden Vrijdag, om 2 1/2 ure (Belfort).

De lijdendienst zal plaats hebben in de kerk van St-Jan-Baptiste en de teraardebestelling op het kerkhof van Mariakerke.

Vergadering ten sterfhuizen om 2 ure (Belfort), Vosstraat, 60.

Gezien de omstandigheden zullen geene doodsberichten gezonden worden. De vrienden en kennissen worden verzocht dit bericht dusdanig te aanzien.

Mijnheer en Mevrouw Victor Verberckmoes-Louël, en hunne dochter Yvonne, melden hierbij het smartelijk verlies van hunnen teergeliefden zoon en broeder.

Georges Verberckmoes

soldaat bij het 3e linie regiment gesneuveld op het eereveld van Grimde (Thienen) den 18 Oogst 1914, in den ouderdom van 17 jaar en 4 maanden.

De voorloopige begrafenis heeft plaats gehad in de oude kerk van Grimde den 14 Juni 1915.

De uitkeerbare obligatiën worden uitbetaald:

Te Gent: in de Gemeentekas, in de Banque de Gand, in de Banque de Flandre, Te Brussel: in de Société Générale de Belgique, in de Banque de Paris et des Pays-Bas, in de Banque de Bruxelles, bij de heeren F. M. Philippson et Cie, alsook te Antwerpen, Brugge, Luik, Bergen, Charleroi, Namen en Kortrijk.

De nummers der obligatiën worden, als enkele inlichting voorgebracht,

BRIEVENBUS

Mej. A. C., St-Amansberg. — Met spijt moeten wij u zeggen dat het Comité u volgens de bepalingen van 't reglement heeft uitbetaald. Wij zijn met u 'takkkoord dat de getroffen bepalingen laakbare maatregelen zijn en uwe moeder ook steun zou moeten genieten. Dit laatste is evenwel alleen in eene andere inrichting mogelijk.

Eendracht en Machinisten. — Wanneer denkt u een antwoord te geven op het schrijven van Judex, u sedert nieuwjaar besteld? De Volksdrukkerij dringt aan voor het vereffenen der rekeningen.

MEDEDEELINGEN

VOORDRACHTEN. — Zondag 20 dezer, om 11 1/2 ure, Duitsche tijd, openbare en kosteloze voordracht over moesteelt in den Plantentuin van Gent, Ledeganckstraat, 35, door prof. O. Burvenich.

Zondag 20 dezer om 5 1/2 ure, Duitsche tijd, openbare en kosteloze voordracht der kweek der kampenoeien, in het lokaal der jongensschool, St-Genoisstraat, Arse-naal, Gentbrugge. Zeer nuttig voor noveniers en bloemisten.

Partijberichten

VRIJDAG

HARMONIE VOORUIT. — Om 6 ure, instrumentale solfeges; om 8 ure, algemeene repetitie.

FANFARE «DE VOLKSVRIENDEN». — Om 6 ure solfeges; om 7 ure repetitie der tambours en clairons; om 7 1/2 ure repetitie der muzikanten. Bugel, piston, alto en tuba ter beschikking van nieuwe leden.

ZATERDAG

HARMONIE «VRIJHEID DOOR BROEDERSCHAP». — Om 6 ure, solfeges; om 7 ure, algemeene repetitie. Den maandag solfeges voor de beginnelingen.

MARKERING. — Om 9 ure (Duitsche tijd) repetitie voor 1e en 2e bassen. Bijzonderlijk de 2e bassen worden dringend verzocht aanwezig te zijn.

Burgerlijke stand van Gent

Geboorten van 16 Juni 1915. — Suzanna Seghers, Nijverheidslaan, 28. — Evaristus Gryp, Meulestedest. w., 115. — Octaf De Meyer, Zwaluwstr., 3. — Suzanna Peere, Plezantvest, 149. — Theofiel De Doncker, Ootergemst. w., 399. — Angela Martens, Tarwestr., 8.

Overlijdens van 16 Juni 1915. — Anna Van Hoornick, 7 j., Zondernaamstraat, 42.

STAD GENT

LEENING VAN 17 MILJOEN FRANK (1914)

1e Trekking: 15 Juni 1915

41 obligatiën, uitkeerbaar te rekenen van 1en Juli 1915 met 500 fr.

2257 3806 3892 4745 6802 8846

9286 9953 11061 11896 14537 14621

14791 15665 15678 15947 17487 18177

19478 20090 20679 20985 21476 21610

21936 21839 22050 22224 23895 23990

24603 24792 25656 25680 26391 27026

29490 29616 29775 20580 31449

De uitkeerbare obligatiën worden uitbetaald:

Te Gent: in de Gemeentekas, in de Banque de Gand, in de Banque de Flandre, Te Brussel: in de Société Générale de Belgique, in de Banque de Paris et des Pays-Bas, in de Banque de Bruxelles, bij de heeren F. M. Philippson et Cie, alsook te Antwerpen, Brugge, Luik, Bergen, Charleroi, Namen en Kortrijk.

De nummers der obligatiën worden, als enkele inlichting voorgebracht,

XXXVII.

Het moest zijn dat de geestelijken van Zompelgem aan de uiterste verzaking van meester Ottevaere niet getwijfeld hadden, en wellicht zelfs geschreven voor de opspraak, die eene burgerlijke begrafenis verwekken moest, althans de pastoor onderzocht niet, hoe of wanneer die spade absolute gegeven was, en stelde dag en uur voor den kerkdienst vast.

Dat hij het met beleefdheid *omka*, kan niet gezegd worden, en dat Angelman enkel zooveel woorden sprak, als noodig waren, is even zeker.

Het lijk was met den wagen van Haantjens tot aan de eerste huizen van het dorp gevoerd, vandaar werd het door onderwijzers gedragen.

De zwarte vanen wuifden vooraan; de winterzon blonk op het zilveren kruis; de kerkgezangen galmden slechts als noode en onttuid, maar de klok bromde statig en traag: het orgel dreunde bij het binnenkomen der kist met het flauweled lijkkleed overdekt; gele lichten schitterden op het outer en rondom de baar, en het volk stroomde in de kerk.

Maar wat deze begrafenis voornamelijk luster bijzette, was de aanwezigheid van de liberalen en de onderwijzers uit den omtrek; in groot getal waren zij opgekomen: van twee uren in het omliggende ontbrak schier geen enkele.

(Wrdt voortgezet)

VERMAKELIJKHEDEN

SCHOUBURG PATHE, Veldstraat, Gent. — Symphonische Concerten ingericht ten voordele der Hulpkas van de Artisten Muzikanten met de welwillende medewerking van mijnheer Evarice Debouvre, barton, op zondag 20 Juni, om 12 ure 's morgens, en Woensdag 23 Juni om 9 ure 's avonds.

Cinema Vooruit

Ingang St-Pietersnieuwstraat (Poort nevens den café)

PROGRAMMA voor VRIJDAG 19, ZATERDAG 19 en ZONDAG 20 Juni 1915:

1. 2. 3.

De aardbeving

te San Francisco

Groot sensationeel drama in drie deelen

4. 5.

De miljoenen-juffrouw

Komedie in twee deelen.

6. EENE VROUW UIT DE BERGEN

drama.